

**ПОНЬКО Володимир**, здобувач II курсу магістратури спеціальності  
204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»  
Науковий керівник – **ДИМЧУК Анатолій**, кандидат с.-г. наук, доцент  
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»  
м.Кам'янець-Подільський, Україна

## **ДИНАМІКА РОСТУ І РОЗВИТКУ ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ**

Вирощування ремонтного молодняку – це важливий елемент технології молочного скотарства, який має вагомий вплив на селекційний процес. Розвиток галузі молочного скотарства передбачає утримання високопродуктивних тварин. Для покращення якості молочної худоби щороку рекомендується включати до стада 20-25 % корів-первісток.

Дослідження проведені на основі матеріалів зоотехнічного та племінного обліку на поголів'ї тварин української чорно-рябої червоно-рябої молочної породи різних ліній в умовах ТОВ «АТЗТ Мирне» Чернівецького району Чернівецької області. До першої групи належали тварини, що походять від плідників лінії Чіфа, до другої – лінії Кавалера Рф.

Телиці першої групи виявили більшу живу масу протягом всіх вікових періодів (від народження до 18 місяців) порівняно із телицями другої групи, окрім періоду народження. Так, перевага у 3-місячному віці склала 0,5 кг, у 6 – 1,8 кг, у 9 – 2,9 кг, у 12 – 6,9 кг, у 15 – 8,9 кг та у 18 – 10,4 кг.

Абсолютний приріст теличок української червоно-рябої молочної породи другої групи протягом першого досліджуваного періоду від народження до 3 місяців склав 70,3 кг, що менше на 1,4 кг у порівнянні з тваринами першої групи. У період 3-6 та 6-9 місяців телички першої групи перевершували своїх ровесниць другої на 1,3 та 1,1 кг відповідно. У наступний віковий період (9-12 міс.) телиці першої групи мали вищий показник абсолютного приросту – 73,7 кг та вірогідно переважали тварин другої групи на 4,0 кг ( $p < 0,05$ ). У наступні вікові періоди тварини першої групи мали вищі показники абсолютних приростів, проте перевага не була вірогідною.

Середньодобові прирости теличок від народження до віку 18 місяців були у межах 774,1-910,4 г, вони залежали від віку та походження. В усі вікові періоди тварини першої групи мали вищі середньодобові прирости у порівнянні з ровесницями другої групи. Так, у період від народження до 3 місяців показники середньодобових приростів теличок другої групи були меншими на 15,6 г у порівнянні з телицями першої групи. У 3-6 та 6-9-місячному віці телички першої групи мали вищий приріст у порівнянні із ровесницями другої групи відповідно на 14,8 та 11,8 г. У 9-12-місячному віці середньодобовий приріст телиць другої групи склав 774,1 г та достовірно поступався своїм ровесницям першої групи на 44,4 г ( $p < 0,05$ ).

Висота в холці та крижах теличок першої групи склала 131,4 та 134,8 см. Вони переважали ровесниць другої групи на 2,5 та 2,7 см відповідно. За шириною, глибиною та обхватом грудей за лопатками тварини першої групи переважали телиць другої групи на 1,1, 3,0 та 1,1 см відповідно. Перевага за обхватом грудей за лопатками була вірогідною ( $p < 0,05$ ).

За індексом довгоногості телиці першої групи переважали своїх ровесниць на 1,3 %. Індекс збитості тварин обох груп становив 111,8 %. За індексом костистості тварини другої групи переважали ровесниць першої групи на 0,5 %. Грудний індекс тварин другої групи становив 69,7 %, що більше на 1,5 % у порівнянні з ровесницями першої групи. Індекс перерослості теличок другої групи був вищим на 0,9 %, а глибокогрудості – на 0,4 % порівняно із тваринами першої групи. Достовірної різниці за індексами тілобудови між дослідними групами не виявлено.

Менші витрати кормів на 1 кг приросту живої маси були при вирощуванні теличок першої групи – 7,23 корм. од. У ровесниць другої групи витрати були вищими на 0,19 корм. од. Щодо витрат концентрованих кормів, вони також були нижчі при вирощуванні молодняку першої групи – на 0,06 корм. од. За приростом живої маси на 100 корм. од., телиці першої групи переважали своїх ровесниць другої групи на 0,35 кг.

В умовах ТОВ «АТЗТ Мирне» Кіцманського району Чернівецької області рекомендується вирощувати молодняк, отриманий від бугаїв лінії Чіфа. Телиці раніше досягають живої маси, яка необхідна для першого осіменіння та зменшуються затрати кормів на їх вирощування. Для удосконалення продуктивних та племінних якостей тварин української червоно-рябої молочної породи потрібно здійснювати їх комплексну оцінку. Для покращення продуктивності тварин української червоно-рябої молочної породи варто використовувати бугаїв-поліпшувачів.

---

УДК 631.22:636.2.082

**РАЩУПКІНА Уляна**, здобувачка вищої освіти II курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» Науковий керівник – **МИЛОСТИВИЙ Роман**, кандидат ветеринарних наук, доцент  
Дніпровський державний аграрно-економічний університет  
м.Дніпро, Україна

## **ВПЛИВ ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ НА МОЛОЧНИХ КОРІВ ТА СТРАТЕГІЇ ЙОГО ЗНИЖЕННЯ**

Вступ. Сучасні зміни клімату спричиняють не лише підвищення глобальної температури, але й збільшення частоти та інтенсивності екстремальних погодних явищ, які значно впливають на добробут та продуктивність молочних корів [3, 4]. Високі надої супроводжується